

Haber-Yorum

Büyük Amerikan'ın Çöküşü ve Thomas Friedman'ın Makalesi!

Haber:

ABD'nin önde gelen yazarlarından Thomas Friedman, New York Times'teki haftalık makalesinde, Başkan Donald Trump'ın ikinci döneminin önümüzdeki dört yıl içinde başarılı olamayacağı uyarısında bulunuyor. (El Cezire)

Yorum:

Thomas Friedman'ın makalesinde altı çizilmesi gereken birkaç önemli nokta vardır ki bunlardan en önemlilerini aşağıda zikrederim:

1- Trump'ın politikaları tutarlılıktan yoksundur, dahası bunlar, kişisel mezalimle, intikam arayışıyla ve yönetiminin fertleri arasındaki sadakat zihniyetiyle yönlendirilmektedir.

2- Trump'ın, günümüz dünyasındaki olayların gidişatına ve Amerika'nın bu yüzyılda arzu edilen refahı gerçekleştirmek için bu olaylara nasıl en iyi bir şekilde uyum sağlayabileceğine ilişkin tutarlı bir vizyonu yoktur.

3- Trump, bu konularla ilgili eski takıntılarını ve kaygılarını taşıyarak Beyaz Saray'a dönmüş olup yönetimini, temel bir ölçütü karşılayan alışılmadık marjinal ideologlarla güçlendirdi ki bunlar şunlardır; anayasadan önce kendisine ve kaprislerine yönelik kalıcı sadakat, Amerikan dış politikasının geleneksel değerleri veya ekonominin temel yasaları.

4- Uygulanan, sonra tekrar uygulanması için geri alınan gümrük vergileri, Ukrayna'ya yapılan yardımlar, sonra durdurulması ve yeniden başlatılması, hükümet daireleri, iç ve dış programların kısaltılması, sonra geri dönülmesi, sonra da çatışan protokoller yoluyla kısaltılması hakkındaki garip karışımın hepsinin, korkuyla birleşmiş bakanlar ve hükümet çalışanları tarafından uygulanması.

5- Düşman ve müttefiklere yönelik gümrük politikası, aslında Çinlilerin bu şekilde harekete geçeceklerini düşünerek, aynı şeyi yapması gereken Amerika'nın müttefikleriyle koordineli olarak Pekin'i hedef alan gümrük vergilerini artırmayı amaçlamaktadır.

İşte Thomas Friedman'ın Başkan Donald Trump'ın ikinci döneminin önümüzdeki dört yıl içinde başarılı olamayacağına dair yazısındaki öne çıkan noktalar bunlardır. Bunların çok derin ve dakik bakış açısına sahip olan noktalar olduğu bilinmelidir; örneğin Trump'ın tutarlı bir stratejiden yoksun olduğunu, aksine intikam arzusuyla hareket ettiğini vurguluyor; bu ise sağcı Amerikan Miras Vakfı (The Heritage Foundation) tarafından 100 sağcı Amerikan kuruluşundan çok sayıda düşünür ve kanaat önderinin katılımıyla hazırlanan "Proje 2025" adlı devasa ve ayrıntılı bir belgeye dayanmaktadır. Bu görüş, iç düşmanı şu anda Amerika'ya yönelik en büyük tehdit olarak görmekte olup bu ise The Heritage Foundation başkanı sağcı Kevin Roberts'ın dediği gibi Amerika'daki keskin bölünmeyi ortadan kaldırmayacak, aksine kan dökülmesini gerektirse bile beyaz ırkın her şeyi tamamen kontrol etmesini sağlayacaktır; zira The Heritage Foundation başkanı sağcı Kevin Roberts şöyle demiştir: "Sol şayet izin verir ve karşı taraf da kıpırdanmaya başlarsa kansız kalacak olan ikinci Amerikan Devrimi'ni denemenin eşiğinde olacağız." Bu, mesele silah taşıma anlamına gelse bile nefret ve bir ırkın diğerine tahakkümü üzerine kurulu bir strateji olup birbirlerini işte böyle bakıyorlar; peki ya başkalarına nasıl bakıyorlar acaba? İşte tüm dünya bunu izliyor.

Ticaret vergileri meselesine gelince; Trump dünyanın çeşitli ülkelerine gümrük vergileri dayatıyor, sanayi ve ticaret ülkelerine saldırıyor ve bu ülkelerin kendi lehine ticari dengesizlik yoluyla ülkesini soyduklarını ileri sürüyor, bu ülkelerin Amerika ile ticaret dengelerini eşitlemelerini talep ediyor, düşman ile müttefik ya da akran ile takipçi arasında bir ayrım

yapmıyor. Thomas, ABD ve müttefiklerinin Çin'e karşı herkesi düşmanlaştırma ve hepsini ona yönelik düşman ilan etme politikası yerine birleşik bir politika benimsemelerinin daha doğru bir görüş olacağını düşünüyor. Nitekim işler, müttefiklerin Trump'ın yönlendirmelerine ve politikalarına karşı durmasını sağladı ve bu durum da Amerika'nın düşmanlarının çoğalmasına neden oldu. o halde dünyaya, özellikle de sözde özgür dünyaya nasıl liderlik edecek; zira AB'nin dış politika sorumlusu Kaja Callas, X platformunda yaptığı bir paylaşımda şunları söylemiştir: "Bugün özgür dünyanın yeni bir lidere ihtiyacı olduğu açıktır ve bu meydan okumayı kabul etmek bize, yani biz Avrupalılara düşmektedir."

Thomas Friedman bir makalesinde, "Trump ve Musk'ın eylemleri, ulusal güvenlik aygıtının kalbine bir bomba atmaya eşdeğer olduğunu, eninde sonunda bu bombanın patlayacağını ve ABD'nin saklanabileceği güvenli bir sığınak kalmayacağını" söylemiştir.

Trump'ın sağcı figürlere olan güvenine ek olarak, onlara yönelik ilk şartı, siyasi bir varlığa olan sadakat değil, kendisine yönelik tam bir sadakat ve görüş ve ifadeleriyle tam mutabakat olmasının yanı sıra Trump yönetiminin terk ettiği, sömürgeciliği kendi başına bir amaç haline getiren ve tüm geleneksel Amerikan politikalarını altüst eden ideolojiye yönelik bir sadakatin olmasıdır.

Sonuç olarak: Tarihçiler, imparatorlukların çöküş nedenlerinin ekonomik, iç çatışmalar ve bölünmeler, sağlam bir siyasi planın yokluğu, askeri zayıflık, büyük rakip güçlerin varlığı ve ayrıca yönetim ve idarede bir yönetim adamı zihniyetine sahip olmayan adamların varlığı gibi bir dizi faktörlerden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Bugün bunların hepsi ABD'de bir araya gelmiş olup belki de bunlardan en tehlikeli olanı ideolojik bir faktörün yokluğu ve iktidardaki adamın karar verme zihniyetine sahip olmasıdır; peki ya tüm dünyaya saldıran ve bizzat Amerika'daki sağın, liberal ve sol akımlarla savaşını ardına kadar açan diğer faktörlere ne demeli?

Bu faktörlerin birikimi küresel olarak zayıflığa ve gerilemeye, ülkelerin kendisine karşı birleşmesine ve işlerin dizginlerini tutmaya güç yetirememesine yol açarak ya hızlı ve fırtınalı ya da sakin ve yavaş bir çöküşe neden olacaktır. İngiltere, Fransa, İspanya, Roma ve İran... sonra da çöküş rayına binen ABD'de meydana gelecek olan işte budur.

"Boğa güreşi ringinde zayıf bir matador, raundun başında iri ve öfkeli bir boğayı yenemez; eğer onun karşısında durursa kesinlikle öldürülür ancak küçük okların neden olduğu sürekli kanama, bu uzun boynuzlu boğanın sonunda diz çöküp ölmesini neden olur" denmiştir.

Belki de bazıları bu hususların hayalperest bir kişinin fantezileri ya da nefsinin arzuladığı hayaller olduğunu düşünebilir ama biz onlara diyoruz ki:

Birincisi: Bu, yok olup giden imparatorlukların çoğunda bulunan gerçekliğin ve çöküşün sebeplerinin, müsebbiplerinin ve faktörlerinin tarafsız bir okumasıdır.

İkincisi: Bu, sadece bir bilgi veya bir hasmın ya da düşmanın tanıklığı değil bir topluluğun arasında büyük düşünürlerden biri olarak kabul edilen halkından olan bir şahidin tanıklığıdır.

Üçüncüsü: Artık Amerika Birleşik Devletleri'nin yıkılma vakti gelmiştir, aksine hadari bir alternatifin veya gerçek siyasi iradeye sahip bir devletin olmaması nedeniyle yıkılması gecikmiştir; zira o, kurtlar tarafından kemirilmiş olup işleri, kendisi için bir utanç kaynağı olan ve rastgele bir ata binip kaybolup giden biri tarafından ele geçirilmiştir.

وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نَدَاوُلَهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

"O günleri biz insanlar arasında döndürür dururuz (zaferi bazen bir topluma bazen öteki topluma nasip ederiz.) Ta ki Allah, iman edenleri ortaya çıkarsın ve aranızdan şahitler edinsin. Allah zalimleri sevmez." [Al-i İmran 140]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Hasan Hamdan